

[Ministeren for Grønland.]

centralt, nemlig lærerproblemet, det særlige grønlandske lærerproblem.

Uanset at læreruddannelses- og lønningsproblemerne ikke henhører under denne lov, er det en af de ting, der har indtaget en meget central placering i de drøftelser, i de samråd, der har fundet sted. Det er problemer, hvis betydning vel også blev forstærket ved den direkte kontakt, der var med skolen i Grønland. Jeg tror, jeg tør sige, at for udvalgets og for den sags skyld også for mit eget vedkommende kunne det være fristende at følge de ønsker, de krav, der har været rejst fra flere sider, først og fremmest fra de grønlandske lærere, krav, der har været fremsat om de særlige problemer; det kunne være fristende at gøre et forsøg på at klare det hele i et snuptag; men jeg bliver nødt til at gentage, hvad jeg har sagt ved tidligere lejligheder, ikke alene under udvalgsarbejdet, men også på direkte spørgsmål; jeg tænker her på spørgetiden den 25. januar, hvorom jeg gerne vil henvise til Folketingstidende. Det er ikke alene et spørgsmål om skoledirektionens eller ministeriets gode vilje til at løse dette spørgsmål i overensstemmelse med de ønsker, der har været fremsat. Vi kan, som vi gjorde det ved normeringsloven for 1965-66, vel stille forslag om oprykning i højere lønningsklasser, men det må være inden for lovens rammer, det må være i overensstemmelse med lovens forudsætninger og med lønningsrådets tilslutning.

Ved denne lejlighed, i 1965-66, nåede vi da også et langt stykke, så langt som det var muligt; godt og vel halvdelen af de grønlandske lærere blev rykket op. Men her er forholdet det, at vi ikke kan komme videre alene gennem en sådan ny indstilling. Det tilbageværende problem, som jeg tidligere har redegjort for her i tinget, lader sig ikke løse hen over hovedet på den tjenestemandskommission, der er nedsat; det er et spørgsmål, der må forhandles også af lærernes egen organisation. Skoledirektion og ministerium har på samme måde som det folketingsudvalg, der nu har afsluttet sit arbejde, givet udtryk for at have den allerstørste interesse i at få løst dette problem, finde frem til en løsning, der kan hjælpe i dette meget alvorlige spørgsmål.

Derfor vil jeg gerne have sagt ved denne lejlighed, og jeg vil gerne sige det med særlig adresse til de grønlandske lærere: den løsning, man ønsker, beror ikke hos os, ikke i ministeriet; spørgsmålet må gå over tjenestemandskommissionen og må finde sin afslutning her i folketinget; men jeg er enig i den udtalelse, der fremgår af den afgivne betænkning, at man vil give hele dette spørgsmål den placering, den vægt, det må have i kommissionens vurdering, og jeg vil også gerne føje til — fordi der nu har været røre om spørgsmålet — at de grønlandske lærere bør have tillid til den interesseorganisation, der varetager denne side af sagen.

Må jeg endelig sige, når det drejer sig om ændringen til lovforslagets § 2, stk. 3, børnehaveklasserne, at jeg på ny henviser til de bemærkninger, jeg gjorde under den forrige førstebehandling, den 20. oktober 1966, hvor jeg pegede på konsekvensen af at gøre børnehaveklasserne ubetinget obligatoriske. Der skal ikke herske nogen tvivl om værdien af børnehaveklasserne, men jeg vil sætte pris på, at man vil være enig i, at oprettelse af børnehaveklasser ud over det, der fremgår af den investeringsplan, jeg omtalte den 20. oktober, ikke må ske på bekostning af en retardering på andre områder, endsige på etablering af 8. og 9. klasser i Grønland; men de muligheder, der er til stede, skal udnyttes. Jeg vil i hvert fald gerne opfatte ændringen i forslaget fra „kan“ til „bør“ som en henstilling, også som en kraftig henstilling, om, at det sker i den udstrækning, det er muligt af hensyn til personale og lokaleforhold, for i modsat fald vil, som jeg tidligere har peget på, dette forslag få en alvorlig økonomisk konsekvens.

Må jeg til slut sige, at jeg ikke skal polemisere, når det drejer sig om ændringsforslaget til stk. 3 i § 14. Bemærkningerne hertil i betænkningen motiverer denne ændring; som det understreges i bemærkningerne, og som det også blev nævnt af hr. Knud Hertling, lægger man vægt på den brede forældrekontakt.

Jeg vil gerne i al stilfærdighed sige med hensyn til § 14, der omhandler undervisningssproget, at den jo også i sin ændrede form er udtryk for, at man, som det er blevet sagt her i tinget, bl. a. af hr. Holger Hansen